

LAKIALOITE 8/2010 vp

Laki elintarvikelain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomessa parakvatin käyttö torjunta-aineena on ollut kielletty jo vuodesta 1985. Torjunta-aine parakvatti kiellettiin koko EU:ssa vuonna 2007. Maahamme tuodaan elintarvikkeita, joiden tuottamiseen kyseistä torjunta-ainetta on käytetty.

Torjunta-ainelautakunta kielsi parakvatin käytön ja markkinoinnin Suomessa vuonna 1985 aineen suuren akuutin myrkyllisyyden ja puuttuvien hoitokeinojen takia. Aine sisältyy valtioneuvoston päätökseen tiettyjä tehoaineita sisältävien torjunta-aineiden markkinoille saattamisen ja käytön kieltämisestä (1361/1996). Parakvatti on luokiteltu erittäin myrkylliseksi aineeksi (T+) akuutin hengitystiemyrkyllisyyden takia, ja aine on akuutisti erittäin myrkyllistä suunnilleen kaikille eliöryhmille, nisäkkäät mukaan lukien.

Aineelle ei ole vastamyrkyä tai hoitokeinoa. Parakvatti on pysyvä ja voi kertyä maahan, josta se kulkeutuessaan voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesistöihin. Aine on myrkyllistä vesieliöille jo hyvin pieninä pitoisuuksina.

Parakvatti voi jo pieninäkin annoksina aiheuttaa vakavia terveyshaittoja ja jopa kuoleman sekä ihmisille että eläimille.

Myrkyä ruiskutettaessa on käytännössä mahdotonta välttää luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden altistumista. Aine säilyy luonnossa pitkään. Kenttäkokeissa puolet aineesta oli jäljellä maassa vielä 7—8 vuoden kuluttua. Parakvatin tappavan annoksen arvioidaan olevan ihmisellä noin 20—40 mg ruumiinpainokiloa kohden. Näin ollen vajaan ruokalusikallisen verran parakvattia sisältävää torjunta-ainetta (noin 20 pitoisuusprosenttia) riittää tappamaan aikuisen noin 70 kg painavan ihmisen. Korkeilla annoksilla kuolema seuraa yleensä muutamien päivien kuluessa altistuksesta. Kuolleisuus on yleensä varsin huomattavaa lievemmissäkin myrkytystapauksissa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

elintarvikelain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 56 § seuraavasti:

56 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikkeen alkutuotannon, valmistuksen, maahantuonnin, maastaviennin, kaupanpidon, tarjoilun tai muun luovutuksen taikka käytön elintarvikkeen valmistuksessa, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, elintarvikkeen tuotanto-, jalostus- tai jakeluvaihe taikka elintarvikehuoneisto, alkutuotantopaikka tai niissä harjoitettava toiminta ovat sellaiset, että ne aiheuttavat tai niiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa terveysvaaraa eikä terveysvaaraa voida muilla

tavoin estää. Koska kasvinsuojeluaine parakvatti on luokiteltu erittäin myrkylliseksi, maahantuonti niiltä elintarvikkeilta, joiden tuottamiseen on käytetty parakvattia, kielletään.

Kielto voidaan määrätä väliaikaiseksi asian selvittämisen tai epäkohdan korjaamisen ajaksi. Väliaikainen kielto on voimassa, kunnes valvontaviranomainen antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Valvontaviranomaisen tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____ .

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 2010

Anne Kalmari /kesk